

בן-ציון יהושע-רז

נולד בירושלים, ה' בסיון תרצ"ו (26.5.1936), לאביו רפאל יהושע-רז שעלה מאפגאניסתאן בשנת 1898 והיה ממורי הדרך הראשונים בארץ ישראל ומספר עממי מחונן. נפל במלחמת העצמאות בירושלים; אימו, בכורה-יוכבד לבית אלקלעי, ספרדיה בת ירושלים מדורות רבים. בילדותו למד בתלמוד תורה. סיים את לימודיו התיכוניים. במסגרת שרותו בסדיר ובמילואים לקח חלק במלחמת סיני, מלחמת ששת הימים, מלחמת יום הכיפורים ומלחמת לבנון. במשך 36 שנים עבד בהוצאת מאגנס, רובו של הזמן סמנכ"ל ומנכ"ל בית ההוצאה. השלים לימודיו באוניברסיטה העברית במכון למדעי היהדות ובמכון ליהדות זמננו. במשך 15 שנים חקר את תולדות יהודי אפגאניסתאן ויהודי משהד. פרי מחקרו המקיף יצא בספר 'מנדחי ישראל באפגאניסתאן לאנוסי משהד באיראן', בהוצאת מוסד ביאליק, ובמאמרים רבים שפירסם. יצא בשליחות המדינה למדינות המוסלמיות של חבר העמים ועסק במשך כמה שנים בהצלתם ובהעלאתם של יהודים מאזורי מצוקה. ספרו 'דרך לבנה – מסע במרכז אסיה', בהוצאת משרד הביטחון, מביא את סיפורם של יהודי מרכז אסיה. יצא בשליחות בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי למסע הצלה והעלה לארץ חומר תיעודי ויצירות ספרות משל קהילות ישראל באוזבקיסתאן (ראה 'האומה', שנה לו, גיליון 135).

בן-ציון יהושע הוא גם סופר עברי, המעמיד את ירושלים במרכז יצירתו הספרותית. סיפוריו ראו אור בבימות ספרות. פירסם קובצי סיפורים ורומאנים. עורך 'ירושלים – מאסף לדברי ספרות'.